

M.S.W. SEM-III (CHOICE BASED CREDIT SYSTEM 2011) :

SUMMER - 2018

SUBJECT : HRM & LW – 8 : HUMAN RESOURCE MANAGEMENT

Day : **Friday**

Time : **02.00 PM TO 05.00 PM**

Date : **13/04/2018**

S-2018-0488

Max. Marks : 100

N. B. :

- 1) All questions are **COMPUSLORY**.
  - 2) Figures to the **RIGHT** indicate full marks.
-

Q.1 Write short note on **Any FOUR** of the following : **(20)**

- a) Employee Morale
- b) Scope of Human Resource Management
- c) Potential Appraisal
- d) I.S.O. 9000
- e) Executive development programme

Q.2 Define the concept of Human Resource Development and discuss it's various objectives. **(16)**

OR

State the various functions of Human Resource Manager.

Q.3 Explain the various methods of training. **(16)**

OR

Highlight the performance Appraisal practices in industry with reference to your field work agency.

Q.4 Explain in detail the Quality Management Process in the organization. **(16)**

OR

Define Human relations and Highlight the philosophy of Human relations in the organizations.

Q.5 State the varied tasks of Professional Manager. **(16)**

OR

Describe the importance of skill development in context to institution building.

Q.6 Write an essay on Productivity and Quality Management. **(16)**

OR

Define motivation and state the various programmes undertaken by management for motivating employees.

* * * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ थोडक्यात टिप्पणी लिहा. (कोणतेही चार) (२०)

- अ) कर्मचारी नैतिकता
- ब) मानव संसाधन व्यवस्थापनाची व्याप्ती
- क) क्षमता मुल्यांकन
- ड) आय.एस.ओ.-१०००
- इ) अधिकारी विकास कार्यक्रम

प्र.२ मानव संसाधन विकासाची संकल्पना स्पष्ट करून त्याच्या विविध उद्दिष्टांची चर्चा करा. (१६)

किंवा

मानव संसाधन व्यवस्थापकाची विविध कार्ये सांगा.

प्र.३ प्रशिक्षणाच्या विविध पध्दती स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

तुमच्या क्षेत्रकार्य संस्थेचा संदर्भ घेऊन उद्योगातील कार्यक्षमता मुल्यांकन प्रघात (पध्दती) वर प्रकाश टाका.

प्र.४ संस्थातील गुणवत्ता व्यवस्थापन प्रक्रिया सविस्तर स्पष्ट करा. (१६)

किंवा

मानवी संबंधाची व्याख्या देऊन संस्थेतील मानवी संबंध तत्त्वज्ञानावर प्रकाश टाका.

प्र.५ व्यावसायिक व्यवस्थापकाची विविध कामे सांगा. (१६)

किंवा

संस्था बांधणी संदर्भात कौशल्य विकासाचे महत्त्व विशद करा.

प्र.६ उत्पादकता व गुणवत्ता व्यवस्थापन यावर निबंध लिहा. (१६)

किंवा

प्रेरणाची व्याख्या देऊन कर्मचाऱ्यांना प्रेरित करण्यासंबंधी व्यवस्थापनाने हाती घेतलेले कार्यक्रमासंबंधी सांगा.